

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Вељка Млађеновића бб
Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341
E-mail: sgrs.redakcija@slglasnik.org
sgrs.oglasni@slglasnik.org
sgrs.finansije@slglasnik.org
sgrs.online@slglasnik.org

www.slglasnik.org

Четвртак, 9. децембар 2021. године

БАЊА ЛУКА

Број 111

Год. XXX

Жиро рачуни: Нова банка а.д. Бања Лука
555-007-00001332-44
НЛБ банка а.д. Бања Лука
562-099-00004292-34
Sberbank а.д. Бања Лука
567-162-10000010-81
UniCredit Bank а.д. Бања Лука
551-001-00029639-61
Комерцијална банка а.д. Бања Лука
571-010-00001043-39
Addiko Bank а.д. Бања Лука
552-030-00026976-18

1988

На основу члана 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске, доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ДРУШТВЕНОМ ПРЕДУЗЕТНИШТВУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Проглашавам Закон о друштвеном предузетништву Републике Српске, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Деветнаестој редовној сједници, одржаној 25. новембра 2021. године, а Вијеће народа 6. децембра 2021. године констатовало да се усвојени Закон о друштвеном предузетништву Републике Српске не односи на витални национални интерес ниједног од конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-4256/21
8. децембра 2021. године
Бањалука

Предсједник
Републике,
Жељка Цвијановић, с.р.

ЗАКОН

О ДРУШТВЕНОМ ПРЕДУЗЕТНИШТВУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се појам, циљеви и начела друштвеног предузетништва, услови и поступак за стицање статуса друштвеног предузећа, вођење Регистра друштвених предузећа, задаци и начин рада Савјета за развој друштвеног предузетништва, надзор и друга питања од значаја за друштвено предузетништво у Републици Српској.

Члан 2.

Циљ овог закона је коришћење потенцијала друштвеног предузетништва ради одрживог економског и друштвеног раста и развоја Републике Српске.

Члан 3.

(1) Развој друштвеног предузетништва заснива се на следећим начелима:

1) укључености и транспарентности која се односи на учешће заинтересованих страна у креирању политика и стратешких праваца развоја друштвеног предузетништва, а сви подаци, резултати и оцјене ефеката подршке друштвеним предузећима су транспарентни и доступни јавности,

2) партиципативне демократије која подразумева да у друштвеним предузећима приликом одлучивања, поред носилаца власничке структуре, учествују и запослени,

3) тржишне одрживости друштвених предузећа која послујући у складу са овим законом и другим прописима континуирано одржавају ликвидност,

4) социјалне инклузије која омогућава да лица која су у ризику од сиромаштва и друштвене искључености добију могућност и средства која су потребна за пуно учешће у економском, друштвеном и културном животу, али и достизању животног стандарда и благостања, који се сматрају прихватљивим у друштву у којем живе и на тај начин осигурава веће учешће грађана у доношењу одлука, што утиче на њихове животе и остварење основних права,

5) заштите животне средине која подразумева да друштвена предузећа у свим пословним активностима обезбеђују заштиту и очување животне средине,

6) уравнотежености развоја који се односи на бржи економски развој неразвијених и изразито неразвијених јединица локалне самоуправе,

7) синергично дјеловање обухвата удружено и заједничко дјеловање јавног и приватног сектора друштва ради повећања ефикасности у области друштвеног предузетништва.

(2) Граматички изрази употребљени у овом закону за означавање мушког или женског рода подразумевају оба пола.

Члан 4.

(1) Друштвено предузеће је правно лице (привредно друштво, фондација, удружење, задруга, установа) које обавља дјелатност, а од које посебну корист остварује ужа или шира друштвена заједница.

(2) Друштвено предузеће корисницима својих производа и услуга обезбеђује ове производе и услуге без дискриминације по било којем основу.

(3) На сва питања која нису уређена овим законом примјењују се одредбе посебних прописа који се односе на организацију и рад одређене правне форме правног лица.

Члан 5.

(1) Друштвено предузетништво је организована дјелатност која се заснива на тржишним принципима, а ради испуњавања друштвених циљева, односно стварања могућности за рјешавање социјалних, здравствених, културних, економских, еколошких или других друштвених проблема појединих група грађана, уже или шире заједнице, као и спречавања настајања и отклањање посљедица друштвене

искључености и јачања друштвене солидарности и кохезије.

(2) Друштвена мисија означава друштвене циљеве и резултате, коју својим пословањем остварује друштвено предузеће и која служи интересима уже или шире друштвене заједнице.

(3) Друштвени циљ је усмјерен на испуњавање друштвених и социјалних интереса уже или шире заједнице.

(4) Друштвену мисију друштвено предузеће остварује на један од сљедећих начина:

1) запошљавањем категорија лица која се теже запошљавају док им траје наведени статус, и то:

1. лица која су незапослена преко три године, лица старија од 50 година, дјеца погинулих бораца, лица са инвалидитетом, ратни војни инвалиди и демобилисани борци, цивилне жртве рата, лица која су била жртве у кривичним поступцима, припадници националних мањина, труднице и самохрани родитељи, лица са друштвено неприхватљивим понашањем, жртве злоупотребе психоактивних супстанци, жртве насиља у породици, жртве трговине људима и лица у стању социјалне потребе због сиромаштва, претрпјене елементарне непогоде, ратног страдања, избјеглиштва, миграције, репатријације, смрти једног или више чланова породице, дуготрајног лијечења, издржавања казне, отпуста из установа или других непредвидивих околности

2. осталих лица која су у категорији лица која се теже запошљавају у складу са прописима којим се уређује област запошљавања;

2) обављањем послова у било којој дјелатности којим се остварују друштвени циљеви;

3) финансирањем пројеката правних лица којим се остварују друштвени циљеви.

Члан 6.

(1) За друштвена предузећа која послују у форми привредних друштава или пољопривредних задруга дио добити који се исплаћује власницима не може бити већи од 51% добити.

(2) За дио добити који се не исплаћује у складу са ставом 1. овог члана, привредно друштво и пољопривредна задруга дужни су да сачине план реинвестирања или план финансирања друштвене мисије.

Члан 7.

(1) Услови за стицање статуса друштвеног предузећа су:

1) да је регистровано као правно лице,

2) да има сједиште на територији Републике Српске,

3) да у односу на укупан број запослених у радном односу има најмање 30% лица која припадају категорији лица која се теже запошљавају из члана 5. став 4. тачка 1) овог закона, уколико друштвену мисију остварују на основу запошљавања,

4) да је основано с циљем остваривања друштвене мисије,

5) да се пословање заснива на ограничењу у расподјели остварене добити,

6) да запослени учествују приликом разматрања одлука за чије је доношење неопходно прибављање њиховог мишљења у складу са овим законом,

7) да је јасно изражена друштвена мисија.

(2) Субјекти из јавног сектора могу у друштвеном предузећу имати до 49% власничког удјела.

(3) Јавна предузећа и јавне установе не могу стећи статус друштвеног предузећа.

Члан 8.

(1) Захтјев за стицање статуса друштвеног предузећа подноси се Министарству привреде и предузетништва (у даљем тексту: Министарство).

(2) Уз захтјев из става 1. овог члана достављају се:

1) рјешење о регистрацији надлежног суда или другог надлежног органа,

2) оснивачки акт или статут,

3) план пословања.

(3) Оснивачки акт или статут обавезно садржи одредбе којим се потврђује испуњење услова из члана 7. став 1. т. 4) до 6) овог закона, а план пословања садржи дио којим се потврђује да је јасно изражена друштвена мисија.

(4) План пословања је документ који садржи елементе пословања за будући период и обухвата основне податке о друштвеном предузећу, о тржишту (купци, добављачи и конкуренција), план продаје и маркетинг план, пројекцију трошкова и потребних улагања, очекиване финансијске резултате, план новчаних токова, процјену ризика, организацију пословања и план расподјеле добити.

(5) У случају када друштвено предузеће друштвену мисију остварује на основу запошљавања, поред докумената из става 2. овог члана, достављају се и уговори о раду за све запослене, као и доказ да је најмање 30% радника из категорије лица која се теже запошљавају.

(6) Поред докумената из става 2. овог члана, доставља се и копија одобрења или сагласности надлежног органа, уколико су неопходни за обављање одређене врсте дјелатности.

(7) Рок за одлучивање по захтјеву из става 1. овог члана је 30 дана од дана подношења уредног захтјева.

(8) Министарство у сврху провјере остваривања друштвене мисије на начин прописан у члану 5. став 4. т. 1) и 2) овог закона, по службеној дужности, прибавља мишљење надлежног министарства о наведеним друштвеним циљевима.

(9) Министар привреде и предузетништва (у даљем тексту: министар) може именовати комисију за провјеру испуњености услова за стицање статуса друштвеног предузећа.

(10) Чланови комисије не примају накнаду за свој рад.

(11) Министар доноси правилник којим се уређују садржај и облик захтјева, као и друга питања од значаја за стицање статуса друштвеног предузећа.

Члан 9.

(1) Ако су испуњени услови прописани овим законом, министар доноси рјешење о стицању статуса друштвеног предузећа.

(2) У случају да се у поступку утврди да нису испуњени услови, министар доноси рјешење о одбијању захтјева за стицање статуса друштвеног предузећа.

(3) Рјешења из ст. 1. и 2. овог члана су коначна и против њих се може покренути управни спор код надлежног суда.

Члан 10.

(1) Министарство води Регистар друштвених предузећа (у даљем тексту: Регистар), у који се уписују друштвена предузећа.

(2) Регистар садржи документе и податке којима се доказује испуњеност услова за стицање статуса друштвеног предузећа у складу са овим законом, као и свака накнадна промјена докумената и података.

(3) Друштвено предузеће је обавезно обавијестити Министарство о свакој промјени података који су уписани у Регистар, а најкасније у року од пет дана од дана наступања промјене.

(4) Министар доноси Правилник о садржају и начину вођења Регистра.

Члан 11.

(1) Статус друштвеног предузећа престаје:

1) престанком рада друштвеног предузећа,

2) одлуком друштвеног предузећа да престане обављати дјелатности у сврху остваривања друштвене мисије.

(2) Друштвено предузеће може донијети одлуку из става 1. тачка 2) овог члана под условом да је реализовало све

уговоре, односно пројекте на основу којих је остварило права на новчана и неновчана средства.

(3) У случају из става 2. овог члана, друштвено предузеће подноси Министарству захтјев за престанак статуса друштвеног предузећа, у којем обавезно наводи ознаку уговора и пројеката са организацијама или институцијама код којих је остварило право на новчана или неновчана средства.

(4) Уз захтјев из става 3. овог члана друштвено предузеће доставља одлуку друштвеног предузећа о престанку обављања дјелатности у сврху остваривања друштвене мисије.

(5) Министар доноси рјешење о престанку статуса и брисању из Регистра у сљедећим случајевима:

1) након добијања доказа о наступању чињенице из става 1. тачка 1) овог члана,

2) ако су испуњени услови из ст. 2. и 3. овог члана.

(6) У случају да нису испуњени услови из ст. 2. и 3. овог члана, министар доноси рјешење о одбијању захтјева за престанак статуса друштвеног предузећа.

Члан 12.

(1) Друштвено предузеће које не послује у складу са одредбама овог закона и интерним актима у вези са остваривањем своје друштвене мисије, расподјелом добити или обавезом доношења плана пословања са израженом друштвеном мисијом Министарство позива да усклади своје пословање у року који не може бити дужи од 90 дана.

(2) За друштвено предузеће које не усклади своје пословање у року из става 1. овог члана министар доноси рјешење о престанку статуса и брисању из Регистра.

(3) Правно лице које је изгубило статус друштвеног предузећа на начин из става 2. овог члана губи све погодности које су у вези са тим статусом и дужно је да врати органима управе и јединицама локалне самоуправе буџетска новчана средства, као и другу имовину добијену на основу тог статуса, ако је њихов поврат предвиђен у уговорима, односно одлукама чије важење није истекло у моменту престанка статуса друштвеног предузећа.

(4) Рјешење из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор код надлежног суда.

(5) Министарство на интернет страници објављује рјешења о престанку статуса и брисању из Регистра, а о престанку статуса објављивања и уговорне стране са којим правно лице којем је престао статус има закључене уговоре.

Члан 13.

(1) Мишљење запослених радника се обавезно прибавља приликом одлучивања о сљедећим питањима:

1) расподјели нето добити друштвеног предузећа,

2) стицању или располагању имовином велике вриједности у складу са прописом којим се уређује рад привредних друштава,

3) престанку пословања као друштвено предузеће.

(2) Оснивачким актом или статутом друштвеног предузећа уређује се рок у којем је неопходно прибавити мишљење из става 1. овог члана, као и поступак његовог прибављања, а који се може остварити путем синдикалног изјашњавања, изјашњавања путем савјета радника, на пленарном састанку свих запослених радника или на неки други начин.

(3) Оснивачким актом или статутом дјелокруг учешћа запослених радника друштвеног предузећа може се проширити и на учешће у одлучивању о другим питањима из пословања друштвеног предузећа.

Члан 14.

Друштвено предузеће је обавезно да све своје финансијске и пословне извјештаје и планове, као и документе о организационој и власничкој структури, органима управљања у предузећу, донесене одлуке и друге интерне акте

друштвеног предузећа учини доступним јавности путем своје интернет странице, осим документата које друштвено предузеће означи као пословну тајну.

Члан 15.

(1) Друштвено предузеће доставља Министарству све пословне и финансијске планове и извјештаје, одлуке о расподјели добити, план реинвестирања или финансирања из добити, одлуке и извјештаје о остваривању друштвене мисије предузећа и демократског учешћа у одлучивању, али и друге податке од значаја за праћење примјене овог закона.

(2) Друштвено предузеће у извјештају о остваривању друштвене мисије предузећа наводи уговоре и пројекте на основу којих је остварило право на новчана и неновчана средства.

(3) Друштвено предузеће дужно је да чува све уговоре, пројекте и осталу документацију на основу које је остварило право на новчана или неновчана средства, најмање пет година од дана испуњења свих обавеза у складу са овим актима.

(4) Акти из става 1. овог члана достављају се редовно, на годишњем нивоу, до краја првог квартала текуће године за прошлу годину или ванредно по захтјеву Министарства.

Члан 16.

Савјет за развој друштвеног предузетништва Републике Српске (у даљем тексту: Савјет) јесте савјетодавно тијело Владе Републике Српске (у даљем тексту: Влада), које прати стање у области друштвеног предузетништва с циљем унапређивања његовог развоја.

Члан 17.

Задаци Савјета су да:

1) промовише значај и начела развоја друштвеног предузетништва,

2) анализира пословно окружење и предлаже Влади правце развоја друштвеног предузетништва и потребне мјере, планове и програме за њихово спровођење,

3) разматра ефекте предузетних мјера при спровођењу начела развоја друштвеног предузетништва,

4) даје приједлоге и сугестије у поступку доношења прописа у области друштвеног предузетништва,

5) даје приједлоге и сугестије о неопходним финансијским погодностима за развој друштвеног предузетништва,

6) иницира и помаже у активностима између заинтересованих страна у оквиру друштвеног предузетништва,

7) даје приједлоге и сугестије о пројектима из области друштвеног предузетништва,

8) доноси пословник о свом раду,

9) једном годишње подноси Влади извјештај о свом раду,

10) разматра и друга питања од значаја за област друштвеног предузетништва.

Члан 18.

(1) Савјет се састоји од 16 чланова, које именује Влада на период од четири године, и том приликом води се рачуна о равноправној полној заступљености.

(2) Савјет чини по један представник Министарства привреде и предузетништва, Министарства здравља и социјалне заштите, Министарства рада и борачко-инвалидске заштите, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарства финансија, Привредне коморе Републике Српске, Развојне агенције Републике Српске, Савеза општина и градова Републике Српске, репрезентативног синдиката на нивоу Републике Српске, репрезентативног удружења послодаваца на нивоу Републике Српске и по три представника друштвених предузећа и невладиних организација чија дјелатност је у области друштвеног предузетништва.

(3) Представници других институција, организација и стручна лица могу, по позиву, учествовати у раду Савјета, али без права гласа.

(4) Предсједника и замјеника предсједника бирају чланови Савјета.

(5) Чланови Савјета не примају накнаду за свој рад.

(6) Административне и стручно-техничке послове за потребе Савјета обавља Министарство.

(7) Представнике друштвених предузећа и невладиних организација Министарство бира на основу јавног позива за акредитовање за рад у Савјету, у којем се детаљније дефинишу услови за избор чланова.

Члан 19.

(1) Стратешки оквир за друштвено предузетништво у Републици Српској чине сви стратешки документи који препознају друштвено предузетништво као начин за унапређење положаја лица из члана 5. став 4. тачка 1) овог закона, али и као прилику за раст и развој друштвеног предузетништва, иновативности, предузетничких вјештина и уравнотеженог развоја Републике Српске.

(2) Влада доноси Стратегију развоја друштвеног предузетништва у Републици Српској.

Члан 20.

(1) Друштвено предузеће може остварити право на посебне пореске и царинске повластице и ослобађања на начин како је то прописано посебним прописима о порезу, царинама и доприносима.

(2) Друштвено предузеће може остварити право и на посебне погодности и ослобађања од других врста накнада, такси или чланарина на начин како је то прописано посебним законским или подзаконским прописима.

(3) Друштвено предузеће које запошљава лица са инвалидитетом у складу са посебним прописом о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању лица са инвалидитетом може остварити право на посебне погодности и ослобађања у складу са тим прописом.

Члан 21.

(1) Друштвена предузећа су од посебног интереса за Републику Српску и јединице локалне самоуправе, које их активно подржавају мјерама економске и социјалне политике у остваривању њихове друштвене мисије.

(2) Република Српска и јединице локалне самоуправе могу активно подржавати оснивање и пословање друштвених предузећа интегришући у своје стратешке документе развојног и инклузивног карактера конкретне мјере инфраструктурне, административне, финансијске, промотивне, образовне и друге врсте подршке.

(3) Јединице локалне самоуправе могу организовати контакт тачку за друштвено предузетништво, која би била у функцији повезивања друштвених предузећа и представљања инфраструктуре за друштвено предузетништво потенцијалним инвеститорима.

(4) Контакт тачка на нивоу Републике Српске за друштвено предузетништво је Министарство.

Члан 22.

(1) За обављање послова финансијске подршке оснивања и пословања друштвених предузећа Република Српска или јединица локалне самоуправе може основати Фонд за друштвено предузетништво у складу са прописом о систему јавних служби (у даљем тексту: Фонд).

(2) Двије или више јединица локалне самоуправе могу да оснују заједнички Фонд под условима које споразумно утврде надлежни органи јединица локалне самоуправе.

(3) Одлуком о оснивању Фонда уређују се дјелатност и послови Фонда, услови под којима послује Фонд, права и обавезе оснивача у управљању Фондом, средства којима располаже, извори средстава и услови пласмана, потенцијални корисници и друга питања од значаја за рад и пословање Фонда.

Члан 23.

(1) Управни надзор над примјеном овог закона и на основу њега донесених прописа врши Министарство.

(2) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона врши Републичка управа за инспекцијске послове, у складу са одредбама овог закона и прописом којим се уређује поступак инспекцијског надзора.

(3) Инспекцијски надзор, који врше инспектори у оквиру своје области надзора, односи се на надзор над пословањем друштвеног предузећа, односно контролу посједовања рјешења о стицању статуса друштвеног предузећа и испуњеност услова за одржавање статуса друштвеног предузећа у складу са одредбама овог закона.

(4) Инспектор писменим путем обавјештава Министарство о свим предузетим мјерама и донесеним актима, у року од осам дана од извршеног инспекцијског надзора.

Члан 24.

(1) Новчаном казном од 2.000 КМ до 6.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво и пољопривредна за друга ако исплате добит већу од прописане (члан 6. став 1).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву и пољопривредној за други новчаном казном од 600 КМ до 1.800 КМ.

Члан 25.

(1) Новчаном казном од 1.000 КМ до 3.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво или пољопривредна за друга ако не сачини план реинвестирања или план финансирања друштвене мисије (члан 6. став 2).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву и пољопривредној за други новчаном казном од 300 КМ до 900 КМ.

Члан 26.

(1) Новчаном казном од 1.000 КМ до 3.000 КМ казниће се за прекршај друштвено предузеће ако:

1) не обавијести Министарство о промјени података (члан 10. став 3),

2) не прибави мишљења запослених радника (члан 13. став 1),

3) не учини акте доступним јавности (члан 14),

4) не наведе уговоре и пројекте у извјештају о остваривању друштвене мисије (члан 15. став 2),

5) не чува уговоре, пројекте и осталу документацију у прописаном року (члан 15. став 3),

6) не достави акте Министарству у прописаним роковима (члан 15. став 4).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у друштвеном предузећу новчаном казном од 300 КМ до 900 КМ.

Члан 27.

Министар ће у року од шест мјесеци од ступања на снагу овог закона донијети:

1) Правилник о садржају и облику захтјева за стицање статуса друштвеног предузећа (члан 8. став 11),

2) Правилник о садржају и вођењу Регистра друштвених предузећа (члан 10. став 4).

Члан 28.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-021-926/21
25. новембра 2021. године
Бањалука

Потпредсједник
Народне скупштине,
Денис Шулић, с.р.

1989

На основу члана 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске, доносим